

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

1. forduló

Össz.pontszám:	63 p	
----------------	------	--

Beküldési határidő: 2018. október 12.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe:.....

.....

1. Húzd alá egy pontért, hogy hányadik évfolyamon tanulsz!

7.

8.

1p	
----	--

2. Időutazás

A nyelvújítás időszakában olyan kifejezések is születtek, amelyek nem maradtak meg a nyelvhasználatban. Ezek ma már humorosan csengenek. Kitalálod-e a szövegkörnyezet segítségével, vajon milyen szót használunk napjainkban az aláhúzott kifejezések helyett? Ha nem megy, hívd segítségül az internetet, majd írd a megoldásodat a mondat utáni vonalra!

Az állatkertben a fiahordó górugrány tetszett az óvodásoknak a legjobban.

A faltos nyakorján a szavannák párosujjú patás emlősállata.

Az influenzás időszakban mindenki hordjon magával orrfurolászati négyzetrongyot!

A legtöbb fiú az édesapjától tanulja meg, hogyan kell megkötni a nyaktekerészeti mellfekvencet.

Énekórán a hangbetűzet olvasása nehezen megy a diákoknak.

A cím aláhúzásához használjatok hosszátát!

6p	
----	--

3. Gasztrotúra

Képzeletbeli utazásra hívunk benneteket. Bizonyára ti is ismertek olyan ételeket, amelyek egy bizonyos városhoz kötődnek. Válaszd ki a megfelelő -i képzős városnév betűjelét a megadott ételek mellé!

A) gyulai B) tokaji C) milánói D) bolognai E) pozsonyi F) pármái G) kijeui
H) szegedi I) brassói J) szatmári

	halászlé		sonka
	kolbász		kifli
	aszú		jércemell
	aprópecsenye		makaróni
	szilvalekvár		spagetti

10p	
-----	--

4. Fagyos ellentét

A következő szavak ellentétét keressük. Ha jól dolgoztál, akkor a szavak első betűjéből egy fagylalt neve olvasható össze.

beszédes: _____

közönyös: _____

fagyás: _____

bonyolult: _____

tréfás: _____

lány: _____

idegen: _____

engedékeny: _____

cél: _____

A fagylalt neve: _____

10p	
-----	--

5. Verselő

Olvasd el Szabó Lőrinc költeményének egy részletét, majd válaszolj a kérdésekre!

Szabó Lőrinc: Ima a gyermekekért (részlet)

Fák, csillagok, állatok és kövek
szeressétek a gyermekeimet.
Ha messze voltak tőlem, azalatt
eddig is rátok bíztam sorsukat.
Énhozzám mindig csak jók voltatok,
szeressétek őket, ha meghalok.
Tél, tavasz, nyár, ősz, folyók, ligetek,
szeressétek a gyermekeimet.
Te, homokos, köves, aszfaltos út,
vezesd okosan a lányt, a fiút.
Csókold helyettem, szél, az arcukat,
fű, kő, légy párna a fejük alatt.
Kínáld őket gyümölcseiddel, almafa,
tanítsd őket csillagos éjszaka.

a) Keresd ki a meghatározások alapján a megfelelő kifejezéseket! Minden vonalra elegendő egy szót írnod!

múlt idejű létige: _____

igekötős ige: _____

egyes szám második személyű személyes névmás: _____

rövid magánhangzót tartalmazó egy szótagú kötőszó: _____

névutó: _____

hosszú mássalhangzót tartalmazó felszólító módú ige: _____

hosszú mássalhangzót tartalmazó ragos főnév: _____

7p	
----	--

b) Írd be a táblázatba az utolsó két sor szavait a hangrendjüknek megfelelően!

magas hangrendű szavak	vegyes hangrendű szavak	mély hangrendű szavak

7p	
----	--

c) Keresd példát a következő mássalhangzótörvényekre!

írásban jelölt teljes hasonulás: _____

zöngéesség szerinti részleges hasonulás: _____

összeolvadás: _____

6p	
----	--

6. Nem mindegy!

Az alábbi kifejezés-párok csak annyiban különböznek egymástól, hogy a szövegkörnyezetnek megfelelően egybe vagy külön írjuk-e azokat. Írd be a hiányzó kifejezések betűjelét a mondatokba!

A mérkőzés 40. percében fellökték a csatárt, de _____, nem sérült meg komolyan.

A hosszú séta után _____ a hideg, citromos limonádé.

A) jól esett

B) jólesett

Az _____ még egyszer elmagyarázta az olasz igék ragozását, hogy mindenki megértse.

Egy _____ kevesebbet keres, mint egy német.

A) olasz tanár

B) olasztanár

Az egyetemeken az első két _____ rendszerint az átállás komoly próbáját jelenti, és ebben vízváltató az első vizsgaidőszak.

_____ múlva újra felmérjük a nyolcadikosok helyesírását.

A) fél év

B) félév

6p

7. Ruhatár

a) A következő szólásokból, közmondásokból egy-egy ruhadarab neve hiányzik. Pótold a hiányzó szavakat!

1. Akinek nem _____, ne vegye magára!
2. Hogy kerül a _____ az asztalra?
3. Majd én megtanítalak _____ dudálni!
4. Nem tűzi a _____ mellé!
5. Kirakják a _____.

5p

b) Mit jelentenek a fenti szólások, közmondások?

Írd a magyarázat mellé a hozzá tartozó szólás, közmondás sorszámát!

Elzavarják.	
Hogy illik ez ide?	
Erélyes eszközökkel rendre utasít.	
Nem fog eldicsekedni vele.	
Nem vonatkozik mindenkire.	

5p